

UDENRIGSMINISTERIET

**Talepunkt til brug for udenrigsministeren ved besvarelse af samrådsspørgsmål A
den 8. oktober 2025.**

Tak for ordet og for samrådsspørgsmålet.

I forrige uge, mandag den 22. september, deltog jeg i det fransk-saudiske højniveaumøde om implementeringen af to-statsløsningen under FN's Generalforsamling i New York.

Det var et godt møde, som trods det beklagelige forhold, at den palæstinensiske præsident Abbas ikke fik lov til at deltage fysisk pga. de amerikanske restriktioner, viste, at der er et bredt, internationalt momentum bag en langsigtet, bæredygtig løsning på den israelsk-palæstinensiske konflikt.

Det var også et møde, som i høj grad havde fokus på palæstinenserne ret til selvbestemmelse og ønsket om etableringen af en palæstinensisk stat, som kan agere side om side i fred og sikkerhed med Israel.

Forud for og under mødet meldte en række lande ud, at de nu anerkender Palæstina som stat. Det gælder Frankrig, Storbritannien, Canada, Australien, Portugal, Malta, Luxembourg og Monaco. Derudover annoncerede Belgien, at man anerkender Palæstina – i deres tilfælde vil anerkendelsen dog først vil blive formaliseret, når gidslerne er frigivet og Hamas ikke længere spiller en rolle i administrationen af Gaza, altså en betinget anerkendelse. Efter mødet har også Andorra og San Marino anerkendt Palæstina som stat.

Endeligt har Italien i sidste uge også lagt sig på en linje, hvor anerkendelse betinges med frigivelse af gidslerne og udelukkelse af Hamas fra enhver fremtidig regeringsdeltagelse i en palæstinensisk stat.

For Danmarks vedkommende, har vores position traditionelt været, at anerkendelse af Palæstina ideelt først bør ske i forbindelse med en forhandlet to-statsløsning mellem parterne. Alternativt som led i en meget bredt koordineret EU-indsats på et tidspunkt, hvor et sådant skridt reelt kan fremme to-statsløsningen.

Men virkeligheden er, at en forhandlet to-statsløsning i stigende grad er truet af den israelske regerings afvisning af to-statsløsningen, kombineret med den fortsatte udvidelse af bosættelserne og trusler om annektering.

Vi kan derfor ikke vedblive med at insistere på, at anerkendelse bør ske som led i en forhandling, når den ene part afviser dette. Som jeg sagde i New York, kan nøglerne til anerkendelse af en palæstinensisk stat ikke længere ligge i hænderne på den israelske regering. De må ligge hos palæstinenserne. På den baggrund annoncerede jeg på mødet i New York, at regeringen er parat til at anerkende Palæstina som stat, når en række betingelser er opfyldt – betingelser som ikke længere er knyttet til, hvornår Israel måtte ændre kurs, men nok så meget til palæstinenserne selv.

Regeringen er med andre ord parat til at anerkende Palæstina, når:

- de israelske gidsler er frigivet;
- Hamas og andre terrororganisationer er afvæbnet;
- Hamas og andre terrororganisationer ikke længere spiller en rolle i Gaza;
- der er sket yderligere fremskridt i reformsporet ved det Palæstinensiske Selvstyre;
- der er vished for, at en fremtidig palæstinensisk stat demilitariseres.

oOo

Regeringen har samtidig flere gange understreget, at anerkendelse ikke bare må være et slag i luften. Vi skal sikre en fremtidig palæstinensisk stat, hvor hverken Hamas eller andre terrororganisationer må spille en rolle, og som er bæredygtig og mere demokratisk. Derfor har vi også fokus på de reformer, som Det Palæstinensiske Selvstyre nu er ved at gennemføre.

Præsident Abbas er kommet med en række centrale reformløfter. Det knytter sig bl.a. til reformer vedrørende sociale ydelser, reformer på uddannelsesområdet samt løftet om afholdelsen af valg i Palæstina, når der forhåbentlig er kommet en våbenhvile – et valg som til den tid vil skulle stå mellem politiske aktører, der ikke stiller spørgsmål ved Israels ret til at eksistere. Derudover har Abbas og Den Arabiske Liga i øvrigt taget fuld afstand fra Hamas, ligesom Abbas har forpligtet sig til en fremtidig demilitariseret palæstinensisk stat. Det vil vi holde Selvstyret op på.

Vi vil også samtidig presse på for, at etableringen af en palæstinensisk stat går hånd i hånd med yderligere normalisering mellem Israel og de arabiske lande i regionen.

oOo

I forhold til anden del af samrådsspørgsmålet, nemlig spørgsmålet om Palæstinas medlemskab af FN, forholder det sig sådan, at det kræver Sikkerhedsrådets opbakning, før Palæstina kan tildeles denne status. I 2024 nedlagde USA imidlertid veto på en resolution i Sikkerhedsrådet fremsat af Algeriet om palæstinensisk medlemskab, og der er pt intet, der tyder på ændring af den amerikanske position, snarere tværtimod. Derfor er der på nuværende tidspunkt heller ingen blandt vores ligesindede medlemmer af Sikkerhedsrådet, som lige nu pønser på nye, lignende initiativer desangående. Det samme gælder Danmark.

Da spørgsmålet om fuldt FN-medlemskab blev vetoet i 2024, førte det dog i stedet til en resolution fremsat af den arabiske gruppe i FN's Generalforsamling. Den resolution udtrykte ikke alene støtte til fuldt palæstinensisk medlemskab af FN, men gav også samtidig Palæstina en række øgede beføjelser i FN. Danmark stemte for, også selvom vi ikke har anerkendt Palæstina – i øvrigt ironisk nok, mens flere andre EU-lande, som ellers formelt har anerkendt Palæstina, f.eks. Sverige, ikke støttede. Sådan er der så mange nuancer, selv i Norden.

oOo

Afslutningsvis vil jeg gerne udtrykke en forsigtig optimisme i kølvandet på Trumps fredsplan for Gaza, som nu altså har bragt parterne til forhandlingsbordet i Sharm el-Sheikh i Egypten. Det giver håb for løsladelse af gidslerne, for at få stoppet krigen og lidelserne i Gaza, få sikret, at befolkningen kan få den nødhjælp, de så desperat har brug for, og forhåbentlig få igangsat genopbygningen og etableret en administrationen af Gaza, hvor Hamas ikke længere spiller nogen rolle. Og også få igangsat en proces henimod en to-statsløsning, hvor Israel og Palæstina kan leve side om side i fred og sikkerhed.

I mellemtiden vil regeringen fortsætte med at presse på ad flere forskellige spor for at adressere den katastrofale humanitære situation, der fortsat udspiller sig i Gaza og i stigende grad også på Vestbredden.

Som medlem af *Sikkerhedsrådet* skubber vi på alle de steder, vi kan. Så sent som den 18. september fremsatte vi en resolution på vegne af Rådets ti indvalgte medlemmer, der opfordrede til våbenhvile og frigivelse af gidslerne, og som også indeholdt krav til Israel om at ophæve de restriktioner, der lige nu umuliggør den nødvendige humanitære adgang. Desværre nedlagde USA endnu engang veto mod resolutionen, som i stedet mødte støtte fra de 14 øvrige medlemmer.

I *EU* bruger vi lige nu vores formandskab til at arbejde for at skabe den nødvendige opbakning til en række initiativer om hhv. delvis suspendering af Israels deltagelse i Horizon-samarbejdet, sanktioner mod ekstremistiske bosættere og yderligtgående israelske ministre, forbud eller begrænsning af import af varer fra bosættelserne og suspendering af handelskapitlet i EU/Israel-associeringsaftalen. Ligesom vi fortsat løbende bakker op om yderligere sanktioner mod Hamas.

Også *bilateralt* lægger vi pres på Israel for at ændre kurs. Selv var jeg i Israel og Palæstina for en måned siden. Her pressede jeg bl.a. på for, at Israel tillader evakuering af syge og sårede til behandling på Vestbredden, inklusive i Jerusalem – kun godt 100 km. fra Gaza og jo i patienternes eget nærområde. Og vi har sagt, at vi vil stille personel og finansiering til rådighed. Initiativet har fået meget bred opbakning både i og uden for EU-kredsen, og 25 lande, samt EU, støttede op om initiativet i en fælleserklæring udsendt den 23. september.

Tilsvarende fortsætter vi vores humanitære- og udviklingsbistand til Palæstina, ligesom vi bakker op om EU's indsats i forhold til reform af Det Palæstinensiske Selvstyre.

For at give Selvstyret et rygstød – og undgå finansielt kollaps – annoncerede jeg desuden i New York et nyt bidrag på 50 mio. kr., som vil blive udmøntet via Verdensbanken eller EU. Hvis Selvstyret skal kunne levere de reformer, de selv har forpligtet sig til, og som vi også kræver af dem, må vi også bidrage til at sikre, at Selvstyret ikke kolliderer finansielt.

Tak for ordet.